QORTI ~IVILI, PRIM'AWLA

Im]allef

Onor. Giannino Caruana Demajo LL.D.

Seduta ta' nhar il-{img]a 18 ta' Jannar 2002

Numru

~itazzjoni 1219/1997

Charles Attard

versus

Albert Stagno Navarra

F'din il-kaw\a l-attur qieg]ed jitlob illi l-konvenut iroddlu elf lira (Lm1,000) illi jg]id illi kien siliflu fis-17 t'Ottubru 1996 bil-patt illi jintraddu sas-17 ta' Novembru 1996. Qieg]ed jitlob ukoll l-img]axijiet u l-ispejje\ tal-kaw\a, fosthom dawk ta' ittra uffi`jali tat-30 t'April 1997 u ta' \ew[ mandati kawtelatorji ippre\entati flimkien ma`-`itazzjoni.

Il-konvenut ressaq l-e``ezzjoni illi t-talbiet ta' l-attur g]andhom ji[u mi`]uda billi l-konvenut ma g]andu jrodd ebda flus lill-attur.

Il-partijiet ma humiex qeg]din jaqblu dwar kif [raw il-fatti ta' dan il-ka\.

L-attur qieg]ed ig]id illi l-konvenut kien qallu li kellu b\onn il-flus u talbu jisilfu elf lira (Lm1,000) li kellu jroddhomlu fi \mien xahar meta jaslulu xi flus minn barra. L-attur g]alhekk]are[*cheque* bid-data tas-17 t'Ottubru 1996 g]al elf lira (Lm1000) favur il-konvenut, u dan i`-*cheque* issarraf mill-konvenut fit-22 t'Ottubru 1996. Esebixxa wkoll dan i`-*cheque* li fuq wara tieg]u tidher ukoll il-firma tal-konvenut meta i[[irah biex isarrfu[1].

L-g]ada li sarraf i`-*cheque*, il-konvenut, biex irodd is-self, iddepo\ita fil-kont ta' l-attur *cheque* ie]or tat-22 t'Ottubru 1996 ma]ru[ fuq *The Toronto-Dominion Bank* g]al erbat elef dollaru kanadi\ (Can$4,000), u l-kont ta' l-attur kien ikkreditat b'elf u seba' u sittin lira ta' Malta u wie]ed u sebg]in `ente\mu (Lm1,067.71), daqskemm kienu jiswew dak in-nhar il-flus barranin wara li tnaqqsu l-ispejje\ tal-bank[2]. Fil-25 ta' Novembru 1996, i\da, l-attur kien mg]arraf mill-bank illi `-*cheque* kanadi\ ma kienx issarraf g]ax kien intbag]at lura mill-bank barrani billi fuq i`-*cheque* ma kienx hemm il-firma tat-traent[3]. Il-kont ta' l-attur g]alhekk re[a' [ie debitat b'ammont ekwivalenti f'liri ta' Malta u l-ispejje\ tal-bank.

L-attur g]alhekk sejja] lill-konvenut biex iroddlu s-self t'elf lira (Lm1,000) u l-konvenut, waqt li jag]raf id-dejn tieg]u, kien iwieg]ed illi sejjer ji[ri wara min kien]are[i`-*cheque* kanadi\ biex dan i`-*cheque* jonorah. L-attur kien iqabbad ukoll impjegati tieg]u biex ifakkru lill-konvenut li d-dejn kien g]adu ma t]allasx, u l-konvenut dejjem kien jitlob aktar \mien bla ma qatt `a]ad id-dejn[4].

Wara xi \mien, i\da, il-konvenut beda ji`]ad id-dejn u l-attur g]alhekk kellu jmexxi bil-qorti.

---

1 *Fol.* 20.

2 *Fol.* 6.

3 *Fol.* 7.

4 Ara x-xiehda ta' Dorita Bonnici (*foll.* 42 *et seqq*) u ta' Miriam Grech (*foll.* 49 *et seqq.*) fis-seduta tal-10 ta' Marzu 2000.

Il-konvenut jag]ti ver\joni differenti ta' kif [raw l-affarijiet. Ig]id illi]abib tieg]u, li kien Tune\in joqg]od il-Kanada, insterqulu flusu minn omm il-mara meta kien Malta g]all-*honeymoon* ma' martu u ommha, u g]alhekk kellu b\onn isarraf xi flus malajr. Billi kien is-Sibt u dak il-]in il-banek kienu mag]luqa, il-konvenut]aseb fl-attur biex isarraf il-flus g]at-Tune\in. L-attur qabel ma' dak li ippropona l-konvenut u]are[*cheque* g]al elf lira ta' Malta (Lm1,000) i\da]ar[u favur il-konvenut, flok favur it-Tune\in. Il-konvenut sarraf dan i`-*cheque*, ta l-flus lit-Tuni\in u dan ]are[ i`-*cheque* imsemmi fuq g]al erbat elef dollaru kanadi\ (Can$4,000) fuq *The Toronto-Dominion Bank* favur l-attur. I`-*cheque* ma]ru[mill-attur g]andu d-data ta' nhar il-}amis 17 t'Ottubru 1996, g]alkemm in]are[is-Sibt, u dak ma]ru[mit-Tune\in g]andu d-data ta' nhar it-Tlieta 22 t'Ottubru 1996.

Eventwalment, kif [à rajna, i`-*cheque* tat-Tune\in ma ssarrafx i\da l-konvenut qieg]ed ig]id illi n-negozju kien bejn l-attur u t-Tune\in, u illi g]alhekk ma g]andux ikun hu li jrodd l-elf lira lill-attur.

Il-qorti ma tarax li tag]mel wisq sens il-ver\joni tal-konvenut. Jekk it-Tune\in ried flus f'idejh u ma setax isarraf g]ax il-banek kienu mag]luqa, xorta baqa' ma kiseb xejn billi mar g]and l-attur g]ax l-attur xorta *cheque* tah mhux flus, u dan i`-*cheque* ma setax jissarraf qabel ma jinfet]u l-banek. Huwa minnu li *cheque* fuq bank barrani jdum aktar minn *cheque* lokali biex ji[i *cleared* u msarraf, i\da, skond kif xehed il-Perit Frank Giordimaina Medici, xhud imressaq mill-konvenut, it-Tune\in [ie b\onn il-flus nhar is-Sibt u kellu jitlaq il-}add jew it-Tnejn[5], u `-*cheque* li ]are[ l-attur issarraf nhar it-Tlieta 22 t'Ottubru 1996, kif jidher mill-[îra; xorta g]alhekk it-Tune\in kien jibqa' ming]ajr il-flus f'idejh. Barra minn hekk, il-konvenut xehed illi t-Tune\in kiteb i`-*cheque* tieg]u dak in-nhar li ssarraf i`-*cheque*

5 *Fol.* 72.

ta' l-attur, *i.e.* nhar it-Tlieta 22 t'Ottubru 1996[6], meta, skond ix-xhud Giordimaina Medici, it-Tune\in kien [à telaq minn Malta!

Il-qorti g]alhekk aktar temmen il-ver\joni ta' l-attur milli dik tal-konvenut. F'kull ka\, ukoll jekk tassew [ara kif qieg]ed ig]id il-konvenut, il-qorti tifhem illi n-negozju li g]amel l-attur kien mal-konvenut, mhux mat-Tune\in, *i.e.* l-attur silef il-flus lill-konvenut u dan, b'negozju ie]or, ta jew silef jew]allas dawn il-flus lit-Tune\in. Kemm l-attur ma kellu ebda relazzjoni mat-Tune\in jidher mix-xiehda tal-konvenut stess, meta qal illi l-attur qatt ma ried li jiltaqa' mat-Tune\in[7]. Xejn ma hu probabbli li xi]add jislef elf lira lil persuna barranija li qatt ma raha. Il-fatt li r-relazzjoni ta' l-attur kienet mal-konvenut ikompli jixhdu `-*cheque* li n]are[favur il-konvenut, mhux favur it-Tune\in.

Il-qorti g]alhekk taqta' l-kaw\a billi, wara li ti`]ad l-e``ezzjoni tal-konvenut, tilqa' t-talbiet ta' l-attur u tikkundanna lill-konvenut i]allas lill-attur is-somma ta' elf lira (Lm1,000), flimkien ma' l-img]ax minn dak in-nhar li saret talba b'att [udizzjarju u l-ispejje\ kollha mitluba fi`-`itazzjoni.

Giannino Caruana Demajo
Im]allef

Connie Micallef
Dep. Re[.

---

6 *Foll.* 83 *et seqq.*

7 *Foll.* 99 *et seq.*